

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

521

Vragen van het lid **Van Houwelingen** (FVD) aan de Staatssecretaris van Defensie over *de uitrusting van speciale troepen* (ingezonden 21 oktober 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Tuinman** (Defensie) (ontvangen 12 november 2024).

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat sommige commando's van Nederlandse speciale eenheden graag zélf hun uitrusting zouden willen aanschaffen, omdat ze niet de spullen krijgen die ze zouden willen krijgen via de centrale inkoop of daar soms heel lang op moeten wachten?

Antwoord 1

Ja. Het is bekend dat er aanvullende wensen zijn voor het beschikbare pakket en dat men soms te maken krijgt met relatief langere levertijden van uitrustingsstukken via centrale inkoop.

Vraag 2 en 3

Bent u ermee bekend dat sommige commando's daarom maar zelf en op eigen kosten(!) de benodigde uitrusting aanschaffen?
Vindt u dit een wenselijke situatie?

Antwoord 2 en 3

Dit is geen wenselijke situatie. Voor de uitrusting van haar personeel hecht Defensie in lijn met haar verantwoordelijkheid als werkgever aan de bewezen kwaliteit, veiligheid, draagcomfort en tijdige beschikbaarheid van de uitrusting. Daarnaast draagt in een professionele organisatie als Defensie de juiste uitrusting ook bij aan de werkbeleving, de uitstraling en de tevredenheid van haar personeel. Om dit te waarborgen moet de uitrusting voldoen aan strenge eisen. Zo moet de uitrusting bijvoorbeeld brandwerend en -vertragend zijn en de camouflagesignatuur verminderen. Defensie zorgt ervoor dat de verstrekte uitrusting aan de kwaliteits- en veiligheidsnormen voldoet door de uitrusting zorgvuldig te testen. Bijvoorbeeld door het uitvoeren van draagproeven, waarbij militairen onder uiteenlopende klimatologische omstandigheden prototypes dragen en gebruiken. Ook vanuit operationeel oogpunt is het van belang dat de uitrusting goed op elkaar aansluit. Om effectief op te treden moet de uitrusting van de militair een samenhangend geheel vormen en afgestemd zijn als een compleet systeem op de uit te voeren taken.

Bij het gebruik van particulier aangeschafte uitrusting kan Defensie niet instaan voor de kwaliteit van de uitrusting en de veiligheid van de gebruiker. Het is namelijk niet met zekerheid vast te stellen of civiele leveranciers aan de kwaliteits- en veiligheidseisen voldoen. Zo is bijvoorbeeld bekend dat in sommige gevallen particulier aangeschafte uitrusting zichtbaar is met nachtkijkers en daardoor niet voldoet aan de gestelde eisen voor camouflage-signatuur.

Vraag 4

Hebben onze speciale troepen, die bereid zijn hun leven voor onze veiligheid in de waagschaal te stellen, niet recht op de best mogelijke uitrusting zonder dat ze zich gedwongen voelen dat van hun eigen salaris te moeten betalen?

Antwoord 4

Het is van groot belang dat onze militairen op tijd beschikken over de juiste middelen om hun taak uit te voeren, vaak onder extreme omstandigheden. Het is de verantwoordelijkheid van Defensie als werkgever om voor de kwaliteit en veiligheid van de uitrusting te zorgen.

Alle militairen ontvangen daarom een uitrustingspakket dat is afgestemd op de specifieke functie en taak en de geldende veiligheids- en kwaliteitseisen. Door gebruik te maken van goed lopende raamcontracten, het tijdig toepassen van noodprocedures en voorraadvoorziening en -beheer zijn de artikelen uit dit assortiment snel leverbaar. Door problemen in de toeleveringsketen kan het soms voorkomen dat een artikel niet (op tijd) leverbaar is. Defensie streeft ernaar om het aantal situaties waarin artikelen benodigd voor het uitvoeren van de functie niet tijdig beschikbaar of op voorraad zijn te minimaliseren. In het geval dat het toch voorkomt dat een specifiek artikel niet op voorraad is, zijn er andere mogelijkheden om toch in deze behoefte te voorzien, zoals het verstrekken van een alternatief, het zo snel mogelijk naleveren van een artikel of het bieden van financiële middelen voor zelfstandige aanschaf. Deze centrale voorziening zorgt ervoor dat de verstrekking van uitrusting efficiënter, beter uitvoerbaar en beheersbaar verloopt.

In de context waarin de *special operation forces* (SOF) opereren gelden vaak unieke eisen en behoeften, in het bijzonder in het kader van de uitrusting van deze eenheden. Om snel te voorzien in deze specifieke behoefte, zijn de voor SOF-ingerichte processen kort-cyclisch en hoog-innovatief. De SOF-community speelt daarom een belangrijke rol in de innovatie en ontwikkeling van uitrusting voor de krijgsmacht. Een voorbeeld is het project Verbeterd Operationeel Soldaat Systeem (VOSS) (Kamerstuk 34 000 A, nr. 98 van 4 juni 2015). In dit project zijn de door het Korps Commandotroepen (KCT) in Afghanistan geteste gevechtshelmen, regenjas en operationeel vest als basis gebruikt. Een ander voorbeeld zijn de scherfvesten voor vrouwelijke militairen. De scherfvesten van de *special forces* bleken beter geschikt voor vrouwelijke militairen en worden nu defensiebreed geïntroduceerd.

Vraag 5

Zijn speciale troepen niet zelf het best in staat om te weten welke uitrusting voor hen het beste is?

Antwoord 5

Defensie staat open voor verbeteringen en heeft begrip voor individuele voorkeuren van de gebruikers. Daarom neemt Defensie de ervaring van de individuele militair mee in de gestelde eisen bij de aanschaf van nieuwe uitrusting. Echter is bij particulier aangeschafte uitrusting niet met zekerheid vast te stellen of aan deze zorgvuldig gestelde eisen voor veiligheid, kwaliteit, draagcomfort en uniformiteit wordt voldaan.

Vraag 6

Bent u van mening dat het in staat stellen van speciale eenheden of individuele commando's om (een deel van) hun uitrusting zélf in te kopen niet alleen de veiligheid zou verbeteren en motivatieverhogend zou kunnen werken, maar ook de innovatie kan bevorderen omdat het speciale eenheden in staat stelt snel en op basis van hun eigen ervaring uit te vinden welke uitrusting voor hen het beste is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

De huidige SOF-processen zijn er op ingericht om de veiligheid en kwaliteit te waarborgen en innovatie te bevorderen. Door het continue testen en (door)ontwikkelen van de uitrusting in samenwerking met de eenheden en defensieonderdelen kan op basis van de individuele ervaring worden geïnnoveerd. Deze werkwijze heeft ook een motiverende werking.

Vraag 7

Bent u bereid te onderzoeken of een deel van het uitrustingsbudget, indien dit wordt gewenst, rechtstreeks aan speciale eenheden of individuele leden van die eenheden kan worden gealloceerd, zodat eenheden of commando's voortaan zélf (een deel van) hun uitrusting (snel) kunnen kopen (zoals in een aantal andere landen overigens al gebruikelijk is)? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Een individueel uitrustingsbudget is om bovengenoemde redenen niet wenselijk. Om de kwaliteit, het draagcomfort en de levertijd van de uitrusting te verbeteren lopen er verschillende projecten. Defensie heeft met de invoering van het eerder genoemde project VOSS de uitrusting van de militair verbeterd. Met de invoering van het Defensie Operationeel Kleding Systeem (DOKS) (Kamerstuk 27 830, nr. 429 van 8 april 2024) zet Defensie eveneens belangrijke stappen in de verbetering van de uitrusting van alle militairen. In dit project staan bescherming, individuele veiligheid en draagcomfort centraal. Uw Kamer wordt via het Defensie Projectenoverzicht (DPO) geïnformeerd over de voortgang van dit project.

Daarnaast zet Defensie stappen om meer maatwerk mogelijk te maken. Het keuzeconcept gevechtslaarzen is hier een voorbeeld van. Binnen dit concept krijgen militairen de ruimte om te kiezen uit een breed assortiment van gevechtslaarzen, passend bij hun gebruikersprofiel. Zo waarborgt Defensie zowel de veiligheid en kwaliteit van de uitrusting, en biedt tegelijkertijd keuzevrijheid aan haar mensen.